

Rapport från ett sjudande Havanna ? i trots mot USAs utsvältningsblockad

Jag har just kommit hem från den vänligaste av huvudstäder, trygga Havanna, inget våld, inget förtryck. Trots decenniers miljarddollarstöd från USA lyckas de kontrarevolutionära smågrupperna inte skapa någon folklig rörelse. Kubanerna böjer sig inte heller för USA:s utsvältningsblockad som leder till varubrist och brist på drivmedel, och stoppar turistflödet från USA. Små familjerestauranger och lyxhotell står tomma, bristen på bensin leder till färre bussurer, lång väntan, väldig trängsel när vi pressar oss in trots allt, viss irritation emellanåt. Men inget gnäll, folk vet vad de har och tar hand om varandra.

Militärkupp i Bolivia

På teve ser vi något annat, USA-stödd militärkupp i Bolivia, som med extremt polis- och militärt våld slår ner och har ihjäl ursprungsfolk, vänsterpolitiker och studenter som väller ut på gatorna till stöd för sin president Evo Morales, som militärkuppen tvingat att avgå och lämna landet. I Ecuador slår polis och militär ner de folkmassor som protesterar mot den nyliberala politik som utarmat folket, och detsamma i Chile.

FN:s Människorättskommissionär Michelle Bachelet håller tyst om detta och om hur fascisterna i Bolivia med förnedrande våld bryter mot Internationell Rätt och arresterar de kubanska läkare som bistått fattigfolk med hälsovård.

Istället fortsätter hon att anklaga Venezuelas regering för förtryck samtidigt som hon stödjer den USA-tillverkade självutnämnda USA-styrda ?president? Guaidó, vars uppdrag är att ersätta den folkvalda regeringen med en USA-styrd. Men han lyckas trots USAs uppbackning ändå inte.

Det är ofattbart att detta kan ske, att det tillåts ske, som om Internationell Rätt och FN inte finnes. Och att Sveriges medier och regering inte tydligt fördömer en uppenbar militärkupp mot en folkvald ledare. Utrikesminister Ann Linde tar upp kampen med sin föregångare på posten, som gav sitt stöd åt USA-tillverkade, självutnämnde presidenten, Guaidó i Venezuela. Ann Linde slår nu till med att välkomna militärkuppen i Bolivia. I en intervju med TT återupprepar hon bolivianska extremhögerns konspirationsteorier och ser positivt på det som har hänt, dvs att vänsterpolitiker och ursprungsbefolkningens aktivister får löpa gatlopp, slås ner, förnedras och mördas. Husbondens röst

Här i Havanna samlade ICAP (Kubas institut för vänskap med folken) ambassadörer och kubanska ledare till stort protestmöte mot militärkuppen i Bolivia och våldet mot folkliga rörelser i Ecuador och Chile. ICAPs ordförande höll tal, liksom Bolivias ambassadör. De krävde fri lejd för de kubanska hälsoarbetarna i Bolivia, som arresterats och anklagats för att ha uppviglat folket till protesterna.

Från optimism till kalldusch

Allt detta kom som en kalldusch för oss 1 300 deltagare på ICAPs och Kubanska Fredsrådets Kontinentala Antiimperialistiska Solidaritetsmöte för Demokrati, mot Nyliberalism (se Dick Emanuelsons och mina rapporter på denna hemsida). Vårt möte andades

optimism och kamplust. Efter många års högervändning och kupper i Latinamerika gladdes vi åt att Brasilien nya extremhögerregering tvingats frige folkhjälden Lula, oskyldigt dömt för korruption. Och att progressiva presidenter valts i Argentina och Mexiko efter de nyliberala föregångarna som försämrat folkens levnadsvillkor. Vi hoppades att högerterrorn skulle ebba ut.

Även här i Havanna fylldes gatorna av folkmassor

Men inte för att protestera, utan för att fira Havannas 500-årsjubileum med överväldigande entusiasm och ett fantastiskt program, jättekonsserter på trappan till nyrenoverade Capitolium med gyllene kupol, för enorm folkmassa som jublade, och som hela landet kunde se på TV.

Konsserter, teater, utställningar, centralt och runt om i län och kommuner, men framför allt i Havanna. Galaföreställningar på stora operan och andra konsertsalar, både klassiskt och stora afrokubanska konsserter, jazz och dansmusik.

Gamla Havannas gator var sprängfyllda av folk, av kubanerna själva som vida överflyglade de turister som nu visserligen är många, men tiotusentals färre utan USA-turisterna, som lyser med sin frånvaro.

Fyrverkerier som fyllde hela himlen över Havanna på kvällen den 15 november, för att vänta in födelsedagen den 16:e.

Och Hans Höghet kungen av Spanien, med drottning, kom på statsbesök med pompa och ståt, mottagna av stadsantikvariern och Havannaupprustningens enastående regissör, Eusebio Leal, tyvärr mycket sjuk, och svag, men ändå upprätt när han mottog spanska kungadömetets stora medalj.

Svensk miljonär donerar Hemingwaybyst av svensk skulptör

Den 17 november var svenska Havannabor, turister och Sveriges kulturattaché inbjudna till Hemingways gård i Guanabacoa, där en Hemingwaybyst av den svenske skulptören Jan Falkman avtäcktes med trombonfanfar. Den skånske miljardären Dan Olofsson, ägare till konsultbolaget Sigma och som tidigare skänkt en staty av Nelson Mandela till Sydafrika och som en av mycket få svenskar var bjuden till Mandelas begravning, har bekostat statyn och var närvarande vid avtäckningen av Hemingwaybysten. Mycket folk, musik, drinkar och tilltugg, och jag nöjd och glad också över att Sveriges kulturattaché är så aktiv i kulturlivet i Kuba.

I gryningen dagen därpå frigavs de 207 kubanska läkarna och ytterligare drygt 500 kubanska biståndsarbetare i Bolivia och fick flyga hem. De hade arresterats av militärjuntan, och anklagats för att vara ansvariga för det folkliga gatuupproret mot militärkuppen.

Min sista kväll firade jag med min gamla goda vän Orlandia Cabrera, länge ICAPs ansvariga för Nordens vänskapsföreningar, men sedan några på Kubas Fredsråd. Vi gick på folkfyllda gator till Katedralstorget i Gamla Havana, till krogen "El Dandy" som drivs av svenske Victor Rising med kubansk hustru, och där väggarna är fyllda av pappa Anders Risings fantastiska foton, och där de serverar utsökta rätter, i jovial stämning.

Sen tog vi oss hem i en kooperativ liten buss, ett privat busskooperativ, som kör turer och tar mer betalt än de vanliga bussarna, men tillräckligt billigt för att ändå bli fulla.

Eva Björklund 191119

